

kommende. Dette er imidlertid ogsaa i sin Orden, ti fra først af staa Parterne netop ikke lige. Den Sigtede har tværtimod til at begynde med et Forspring saa stort, at man kan give Anklagemagten adskillige Magtmidler og Begunstigelser uden Fare for, at den virkelig uskyldige derfor skulde komme til kort, og man maa paa den anden Side, hvis man ikke giver Anklagemagten disse Magtmidler og Begunstigelser, være belavet paa, at de fleste skyldige, der benægte deres Skyld, ville gaa fri. Sigtedes Forspring beror navnlig paa to Ting: For det første derpaa, at Bevisbyrden for hans Strafskyld paahviler Anklagemagten, og at enhver rimelig Tvivl kommer ham til gode. For det andet derpaa, at Sigtede selv ved, hvad han har gjort eller ikke har gjort og derfor ogsaa fra først af ved, hvilke Oplysningsmidler og formildende Omstændigheder det vil være godt for ham at faa draget frem, og hvilke Oplysningsmidler og skærpene Omstændigheder det gælder om at skjule, medens Anklagemagten fra første Færd af i Reglen kun vil have et spinkelt eller uklart og vildsomt Grundlag at bygge paa. Men, er dette saa, maa der nødvendigvis gives Anklageren Magt og Midler til at udføre et rationelt Oplysningsarbejde i Sagen, uden paa ethvert Punkt at blive krydset og modarbejdet af Sigtede og dennes Forsvarer. Det kan ikke herimod indvendes, at man efter Udkastets Regler om Beskikkelse eller Valg af Forsvarere maa vente hertil udelukkende at faa Folk, der ere sig deres Ansvar ikke blot over for Sigtede, men ogsaa over for Staten bevidst, og over for hvem særlige Forsigtighedsregler derfor ere overflødige. Ti skønt Lovens Mening selvfølgelig er den, at Forsvarerens Opgave kun er at faa de virkelig uskyldige frikendte, at fremdrage de virkelig formildende Omstændigheder for de skyldige, og at faa enhver rimelig Tvivl om Bevisets Tilstrækkelighed sat i klart Lys, maa man dog ogsaa være belavet paa ved Siden af Forsvarere, over for hvem særlige Forsigtighedsregler i Virkeligheden ere overflødige, ogsaa at træffe paa Forsvarere, der sætte sig til Opgave at faa den Sigtede frikendt for enhver Pris, hvad enten han saa er uskyldig eller ej. Erfaringen fra Udlandet viser ogsaa tilstrækkelig, at dette, for enhver Pris at faa en Sigtet frikendt, blandt visse Klasser af Sagførere let udvikler sig næsten til en Slags Sport, der drives med en Iver, der var en bedre Sag værdig. Lignende overdreven Ensidighed er ikke i tilnærmelsesvis samme Grad at

befrygte fra Anklagemagtens Side. For det første er jo nemlig det, at søge at faa Straffedom over en Mand, som man i Virkeligheden anser for uskyldig, eller for at faa en skyldig straffet strengere, end han efter ens Overbevisning har forskyldt, efter almindelige moralske Begreber langt mere graverende end det at søge at faa en Mand, som man ved, er skyldig, fritagen for Straf eller ikendt en væsentlig ringere Straf, end han har forskyldt. Og hertil kommer saa endvidere, at Anklagemyndigheden, der virker Dag ud og Dag ind for Forbrydelsers Følgning i sit faste embedsmæssige Kald, gennemsnitlig vil være under mindre Fristelse til at fremkalde en uretfærdig Domfældelse end Forsvareren — der vælges eller beskikkes for den enkelte Sag, der ofte træder i et Slags Fortrolighedsforhold til Sigtede, der hyppig vil være under Pression fra Sigtedes nærstaaende etc. — til at fremkalde en uførtjent Frifindelse.

Under disse Omstændigheder er det formentlig i sin Orden, at man sikrer Anklageren Muligheden af at tilvejebringe det nødvendige Oplysningsmateriale ved at udelukke den valgte Forsvarer fra at være til Stede under Retsmøder, naar særlig Kollusion fra hans Side er at befrygte, ved at udelukke Forsvareren fra direkte Indblanden i Sigtedes Afhørelse, ved om fornødent at kunne nægte den valgte Forsvarer Adgang til Retsbøgerne indtil Forundersøgelsens Slutning, idet man dog paa den anden Side aabner Forsvareren tilstrækkelig Lejlighed til at tilvejebringe det nødvendige Forsvarsmateriale ved at give ham Adgang til Konference med Sigtede (jfr. neden for under 4), ved under normale Forhold at give ham Adgang til Retsmøderne, saavel som til at gøre sig bekendt med Tilførslerne til Retsbøgerne, ved ubetinget at give ham Adgang til fuldt ud at medvirke under Bevisførelse, der ikke kan ventes gentagen under Domsforhandlingen, ved at give ham Ret til paa ethvert Stadium af Forundersøgelsen at rette Begæring til Dommeren om Foretagelse af bestemte Undersøgelseshandlinger, og, hvis dette nægtes, da at anvende Kære over for den i saa Henseende afsagte Kendelse, samt ved endelig at give ham Adgang til, naar Anklageskriftet er udfærdiget, at fremkomme med sin Bevisfortegnelse samt at fremsætte Begæring om yderligere Undersøgelse eller Fremførelse under Domsforhandlingen af andet Bevis for bestemte Punkter end det af Anklageren foreslaaede.